

**IZVJEŠĆE O RADU
NACIONALNOG ODBORA ZA RAZVOJ
VOLONTERSTVA**

9. studenoga 2007. do 25. listopada 2009.

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva

Zagreb, ožujak 2010. godine

SAŽETAK

Izvrješće o radu Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva (u daljnjem tekstu Odbor) se odnosi na razdoblje od 9. studenog 2007. do 25. listopada 2009., za period njegova prvog mandata. Nacionalni odbor za razvoj volonterstva imenovan je sukladno Zakonu o volonterstvu 25. listopada 2007. Rješenjem Vlade RH o imenovanju članova Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva (NN 112/07), a konstituiranje je završeno na prvoj Sjednici Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva 9. studenog 2007. godine, od kada službeno započinje daljnji rad.

Program rada prvog mandata Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva temeljio se je na zadaćama Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva definiranim Zakonom o volonterstvu te mjerama vezanim za razvoj volonterstva definiranim Operativnim planom provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2007. do 2011. godine. Tijekom prve godine djelovanja, aktivnosti Odbora bile su usmjerene na izradu prijedloga Pravilnika o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama i aktivnostima organizatora volontiranja (NN 101/08) i Pravilnika o Državnoj nagradi za volontiranje (NN br. 106/07), prijedloga uspostavljanja procedure za dodjelu Državne nagrade za volontiranje te donošenje odluke o dobitniku/ici nagrade za fizičku osobu i organizatora volontiranja. Ujedno, članovi Odbora aktivno su sudjelovali u predstavljanju Zakona o volonterstvu (NN br. 58/07) u suradnji s predstavnicima Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Regionalnih volonterskih centara. Tijekom druge godine aktivnosti Odbora bile su usmjerene na izradu Etičkog kodeksa, predstavljanju Zakona o volonterstvu, zatim donošenju odluke o dobitniku/ici nagrade za fizičku osobu i organizatora volontiranja te javnu promociju volonterstva putem okruglih stolova organiziranih u okviru Dana udruga 2008. i Okruglog stola organiziranog u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ureda za udruge i Hrvatske mreže volonterskih centara.

Kroz aktivnosti Odbora vezanih za njegovo javno djelovanje, vidljiva je daljnja potreba za intenzivnijim djelovanjem u cilju razvoja sustavnog vrednovanja i prepoznavanja volonterstva i njegovog doprinosa u svim segmentima društva od obrazovanja, zaštite okoliša, socijalne politike i pravosuđa. Sukladno dobrim iskustvima i postignućima tijekom prvog mandata Odbora, njegov rad i dalje treba biti usklađen s definiranim ciljevima i mjerama za razvoj volonterstva u okviru Operativnog plana provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2007. do 2011. godine.

1. Opće informacije o Nacionalnom odboru za razvoj volonterstva

1.1. Svrha i zadaće Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva

Sukladno Zakonu o volonterstvu (NN 58/2007) Nacionalni odbor za razvoj volonterstva je savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske čiji je rad javan i koji provodi mjere i aktivnosti s ciljem promicanja i daljeg razvoja volonterstva. Nacionalni odbor za razvoj volonterstva čine predstavnici javnog sektora, nezavisni stručnjaci kao i predstavnici organizacija civilnoga društva koji se bave volonterstvom, a imenuje ih Vlada Republike Hrvatske.

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva ima sljedeće zadaće:

- predlaže mjere za unapređenje položaja volontera u društvu,
- u suradnji s nadležnim tijelima predlaže propise o pogodnostima za volontere,
- odlučuje o dodjeli Državne nagrade za volontiranje,
- daje inicijativu za donošenje ili izmjenu propisa kojima se uređuje volonterstvo,
- donosi Etički kodeks volontera,
- poduzima druge aktivnosti radi razvoja volonterstva,
- obavlja druge mjere i aktivnosti utvrđene Zakonom o volonterstvu.

U ostvarivanju svojih zadaća, Nacionalni odbor za razvoj volonterstva neposredno surađuje s: Uredom za udruge, Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva i drugim tijelima Vlade Republike Hrvatske, središnjim tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnog društva.

1.2. Struktura i postupak konstituiranja Nacionalnog Odbora za razvoj volonterstva

Sukladno Zakonu o volonterstvu (NN 58/2007) Nacionalni odbor za razvoj volonterstva imenovan je 25. listopada 2007. godine Rješenjem Vlade Republike Hrvatske, a konstituiranje je završeno 9.

studenog izborom predsjednice Nacionalnog odbora na prvoj Sjednici. Imenovani članovi/ice Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva imaju mandat dvije godine. Prvi mandat Nacionalnog odbora trajao je od 25. listopada 2007. do 25. listopada 2009. godine.

Rješenjem o imenovanju članova Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva u prvom mandatu Nacionalni odbor za razvoj volonterstva (u daljnjem tekstu Odbor) ima 19 članova/ica. Strukturu članova/ica prvog mandata Odbora činili su 6 predstavnika/ica nadležnih tijela državne uprave, 10 predstavnika/ica nevladinih, neprofitnih organizacija te 3 predstavnika/ice lokalne/regionalne samouprave.

IME I PREZIME ČLANA/ICE ODBORA	ORGANIZACIJA/INSTITUCIJA
Sonja Babić	Koalicija udruga u zdravstvu
Suzana Borko	Hrvatski Caritas
Blanka Bukovec	Hrvatski forum protiv raka dojke europa donna
Bojana Čulum	Hrvatska mreža za ruralni razvoj
Mato Dabčević	"Potrošač" Zagreb
Jeniseja Fištrek	Društvo nezaposlenih Hrvatske
Gordana Forčić	Hrvatska mreža volonterskih centara
Mladen Ivanović	Savez udruge gradova i udruge općina RH
Andrija Karafilipović	Koordinacija hrvatskih društava prijateljstva
Ines Loknar Mijatović	Vlada RH Ured za ljudska prava
Cvjetana Plavša Matić	Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva
Nikoleta Poljak	Koalicija za promociju i zaštitu ljudskih prava
Dunja Skoko Poljak	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
Ingrid Jurela Jarak	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
Vesna Širanović	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
Vanja Škorić	GONG
Maja Tatalović	Savez udruge gradova Republike Hrvatske
Igor Vidačak	Ured za udruge Vlade RH
Zdenko Šiljak	Savez udruga općina Republike Hrvatske

1.3. Program rada Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva

Program rada prvog mandata Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva temelji se na odredbama Zakona o volonterstvu (NN 58/2007), kao i na mjerama iz Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2007. do 2011. godine.

Program rada djelovanja Odbora usvojen je na sjednici Odbora 12. veljače 2008. U prvoj godini djelovanja, aktivnosti Odbora bile su usmjerene na izradu prijedloga Pravilnika o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama i aktivnostima organizatora volontiranja (NN 101/08) i Pravilnika o Državnoj nagradi za volontiranje (NN br. 106/07), prijedloga uspostavljanja procedure za dodjelu Državne nagrade za volontiranje te donošenje odluke o dobitniku/ici nagrade za fizičku osobu i organizatora volontiranja. Ujedno, članovi/ice Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva aktivno su sudjelovali u predstavljanju Zakona o volonterstvu u suradnji s predstavnicima Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Regionalnih volonterskih centara.

Tijekom druge godine mandata, aktivnosti Odbora bile su usmjerene na izradu Etičkog kodeksa volontera, predstavljanju Zakona o volonterstvu, donošenje odluke o dobitniku/ici nagrade za fizičku osobu i organizatora volontiranja te javnu promociju volonterstva putem okruglih stolova organiziranih u okviru Dana udruga 2008. i okruglog stola organiziranog u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uredom za udruge i Hrvatskom mrežom volonterskih centara. Ujedno, Odbor je sustavno tražio podatke od relevantnih ministarstava u cilju dobivanja pregleda aktivnosti resornih ministarstava u svezi razvoja volonterstva.

U cilju što učinkovitije provedbe planiranih aktivnosti, tijekom svog mandata definirane su stručne radne skupine koje su predlagale prijedloge za daljnju raspravu na sjednicama Odbora. Tijekom dvogodišnjeg mandata djelovale su sljedeće radne skupine:

RADNA SKUPINA	ČLANOVI/ICE
Radna skupina za izradu prijedloga procedure i obrazaca za dodjelu Državne nagrade za volontiranje	Maja Tatalović, Gordana Forčić

Radna skupina za izradu prijedloga Pravilnika o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama i aktivnostima organizatora volontiranja	Ana Šimić, Suzana Borko, Sonja Babić i Gordana Forčić
Radna skupina za izradu prijedloga Pravilnika o Državnoj nagradi za volontiranje	Vanja Škorić, Sonja Babić, Nikoleta Poljak i Ines Loknar Mijatović
Radna skupina za izradu Etičkog kodeksa	Bojana Ćulum, Suzana Borko, Ines Loknar Mijatović i Maja Tatalović
Radna skupina za administrativnu procjenu pristiglih prijava za Državnu nagradu za volontiranje	Dodjela nagrade za 2007: Sonja Babić, Nikoleta Poljak, Bojana Ćulum Dodjela nagrade za 2008: Bukovac Blanka, Sonja Babić, Ingrid Jurela Jarak Dodjela nagrade za 2009: Sonja Babić i Ingrid Jurela Jarak

2. Pregled aktivnosti Nacionalnog odbora za razdoblje od 9. studenog 2007. do 22. listopada 2009.

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva je tijekom svog dvogodišnjeg mandata, uz administrativnu i tehničku podršku Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, održao ukupno 17. sjednica. Uz sjednice članovi/ice Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva aktivno su sudjelovali u predstavljanju Zakona o volonterstvu u različitim područjima Republike Hrvatske. Predstavljanje Zakona organizirano je u suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Regionalnim volenterskim centrima. Članovi/ice Odbora aktivno su sudjelovali u davanju inicijativa za donošenje ili izmjenu propisa kojima se uređuje volonterstvo te u različitim aktivnostima javnog djelovanja Odbora na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Aktivni doprinos i angažman članova/ica tijekom dvogodišnjeg mandata bio je na vrlo visokoj razini.

2.1. Pregled aktivnosti Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva od studenog 2007. do listopada 2009. godine, odabrano sa sjednica Odbora

U razdoblju od 9. studenoga 2007. godine, kad je održana 1. konstituirajuća sjednica pa do 22. listopada 2009. godine, do posljednje sjednice u prvom sazivu Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva (22. listopada 2009. godine), održano je 13 „redovnih“ sjednica, jedna „izvanredna“ sjednica (vezano uz izbor kandidata za Državnu nagradu za volontiranje) te tri „svečane“ sjednice (u prostorijama Vlade Republike Hrvatske, kao obilježavanje Međunarodnog dana volontera i uz dodjelu Državne nagrade za volontiranje, koje su održane 4. prosinca 2007., 5. prosinca 2008. i 2009. godine). Dakle, u protekle dvije godine prvog saziva Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva (u daljnjem tekstu Odbor) ukupno je održano 17 sjednica.

Od 19 članova/ica, sjednicama je u prosjeku prisustvovalo 14 osoba. Nakon usvajanja Poslovnika o radu, na prvoj sjednici Odbora za predsjednicu je izabrana Gordana Forčić, a za potpredsjednika Ivica Perović. U tijeku prvog saziva Odbora promijenila su se dva člana – otišli su Ivica Perović i Ana Šimić, a umjesto njih došli Zdenko Šiljak i Ingrid Jurela Jarak. Umjesto Ivica Perovića za potpredsjednicu je izabrana Vesna Širanović (18. lipnja 2008. godine).

Odbor se na više sjednica bavio pitanjem Etičkog kodeksa za volontere, da bi ga nakon javne rasprave putem interneta organizirane od strane Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i usvojili 5. svibnja 2008. godine. Nakon usvajanja Poslovnika o radu Etičkog vijeća, njegovi prvi izabrani članovi su Bojana Ćulum, Mladen Ivanović i Ingrid Jurela Jarak (od 3. lipnja 2009.).

Odbor je najviše raspravljao o prijedlozima za izmjenu i dopunu Pravilnika o dodjeli Državne nagrade za volontiranje. Na kraju, prijedlog teksta je prosljeđen Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Odbor je raspravljao o kriterijima za dodjelu Državne nagrade za volonterstvo, o prijedlogu Javnog poziva za Državnu nagradu, o obilježavanjima Međunarodnog dana volontera i odabirao nagrađene. Usvojen je prijedlog da Državna nagrada za volonterstvo ne bude dodjeljivana u novcu.

Na prijedlog Odbora, u suradnji Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, članova/ica Odbora i Hrvatske mreže volenterskih centara (Regionalni volenterski centri Split, Rijeka,

Osijek, Zagreb) održana je prezentacija Zakona o volonterstvu u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Crikvenici i Splitu.

Odgođena je primjena Pravilnika o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama i aktivnostima organizatora volontiranja na godinu dana zbog traženih izmjena i dopuna. Podaci se prikupljaju od 1. siječnja 2010. godine, od kada će u Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti stizati prvi službeni podaci o stanju volontiranja u Hrvatskoj u 2009. godini.

Predložene su izmjene Zakona o radu, vezano uz korištenje pojma „volonter“, koje su i usvojene pri posljednjoj izmjeni Zakona, krajem 2009. godine.

Odbor je inicirao i održao sastanke s Uredom za udruge Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Državnim zavodom za statistiku, vezano uz problematiku utvrđivanja vrijednosti volonterskog rada.

Predstavnici Odbora su izvještavali o svom sudjelovanju na skupovima vezanim uz volonterstvo, pa tako i na Danima udruga u Osijeku (2009. godine), okruglom stolu na temu volonterstva. Zbog financijskih razloga (recesije) odustalo se od organizacije Nacionalne konferencije o volonterstvu.

Članovi/ice Odbora su sudjelovali u obilježavanju Europskog dana solidarnosti među generacijama (organiziranim u Gvozdu) te na okruglom stolu pod nazivom „Izazovi razvoja volonterstva“ (suradnja Ureda za udruge, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Odbora i Mreže volonterskih centara), u Hrvatskom saboru, o čemu su izvijestili članove Odbora. Tom prilikom predstavljena je i publikacija „Zašto i kako vrednovati volontiranje“, autorice i članice Odbora Bojane Čulum.

Odbor je zatražio od Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti da se, vezano uz populariziranje i razvoj volonterstva kroz sustav obrazovanja, uputi dopis svim ministarstvima sa zamolbom za dostavom izvješća o dosad poduzetim aktivnostima (što je i učinjeno).

Pokrenut je postupak za imenovanje članova novog saziva Odbora. Predložene su izmjene Zakona o volonterstvu, među kojima i to da ubuduće mandat članova Odbora bude četiri godine.

2.2. Dodjela Državne nagrade za volontiranje

Pravilnik o državnoj nagradi za volontiranje (NN br. 106/07) uređuje postupak za dodjelu Državne nagrade za volontiranje, način objave javnog poziva, obvezan sadržaj prijedloga, kriterije za odabir kandidata, visinu novčane nagrade te izgled medalje i povelje.

Informacija o Državnoj nagradi za volontiranje diseminira se putem javnog poziva koji se objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, u dnevnom tisku te u suradnji s volonterskim centrima u Hrvatskoj koji informiraju organizacije na lokalnoj i regionalnoj razini. Državna nagrada za volontiranje dodjeljuje se na Međunarodni dan volontera (5.12.) za najznačajnije volonterske aktivnosti pojedinaca (fizičkih osoba) i pravnih osoba koje su (I) dovele do poboljšanja kvalitete življenja više osoba, skupina osoba ili općoj dobrobiti, (II) dovele do aktivnog uključivanja više osoba ili skupina osoba u društvena zbivanja te (III) pridonijele razvoju humanog društva te volonterstva.

U prethodnom mandatu Odbora, tada potpredsjednica Vlade i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, gospođa Jadranka Kosor, svečano je dodijelila Državnu nagradu za volonterska dostignuća u 2007. i 2008. godini. Predsjednica Vlade Republike Hrvatske, gospođa Jadranka Kosor dodijelila je Državnu nagradu za volonterska postignuća i u 2009. godini. Povodom Međunarodnog dana volontera i dodjele Državne nagrade za volontiranje održale su se i svečane sjednice Odbora.

Na Javni poziv upućen za dodjelu Državnu nagradu u 2007. godini pristiglo je ukupno 17 prijava, od čega 4 prijave za dodjelu nagrade za organizaciju, a 13 prijave za dodjelu nagrade za fizičku osobu. Te je godine odlučeno da se Državna nagrada za volontera - fizičku osobu dodjeli Zdenki Marasović iz Trilja, a Državna nagrada za organizatora volontiranja (organizaciju) Udruzi za rad s mladima Breza iz Osijeka.

Na javni poziv naredne, 2008. godine pristigao je gotovo dvostruki broj prijava čime se pokazalo kako organizacije civilnoga društva prepoznaju Državnu nagradu kao važan mehanizam javnog vrednovanja volonterstva. Pristigle su ukupno 32 prijave, od čega 21 prijava u kategoriji za fizičku osobu i 11 prijava u kategoriji za pravnu osobu. Te se godine Državna nagrada za volontera - fizičku osobu dodijelila Ani Šimunčić iz Karlovca, a Državna nagrada za organizatora volontiranja (organizaciju) Domu za psihički bolesne odrasle osobe „Turnić“ iz Rijeke.

Na Javni poziv 2009. godine pristiglo je 14. prijava. Od toga 7. prijava u kategoriji za fizičku osobu i 7. prijava u kategoriji za pravnu osobu. Te se godine Državna nagrada za volontiranje za fizičku osobu dodijelila Mariju Perkoviću iz Vinkovaca, a Državna nagrada za organizatora volontiranja (organizaciju) Udruzi za rad s djecom i mladima "Zvono" iz Belišća.

2.3. Etički kodeks volontera

Etički kodeks volontera (NN br. 55/08) donesen je na 5. sjednici Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva održanoj, 5. svibnja 2008. godine. Etički kodeks volontera propisuje pravila ponašanja volontera, organizatora volontiranja i korisnika volontiranja sukladno načelima volontiranja iz Zakona o volonterstvu. Odbor je izradi ovog dokumenta pristupio vrlo studiozno i temeljito te, prije svega, imenovao članice Radne skupine za izradu Etičkog kodeksa za volontere koju su sačinjavali predstavnici Odbora, ali i vanjski stručni suradnici, inače istaknuti predstavnici organizacija koje se duži niz godina u Hrvatskoj bave promocijom i razvojem volonterstva. Donošenjem Etičkog kodeksa, Hrvatska je učinila dodatne napore u jačanju infrastrukture za razvoj volonterstva.

Cilj donesenog Etičkog kodeksa volontera je poticati razumijevanje i prihvaćanje propisanih načela i standarda te njihovu primjenu u svakodnevnoj organizaciji i pružanju volonterskih usluga. Etički kodeks predstavlja minimalni zajednički sustav vrijednosti koji organizatori volontiranja i volonteri prihvaćaju u svom području djelovanja. Pisan je na razini općenitosti koja organizatorima volontiranja omogućuje razradu propisanih standarda sukladno načelima organizacije, poštujući tako specifičnosti organizacije, a posebno potreba korisnika volonterskih usluga. Etički kodeks podložan je potrebnim izmjenama i dopunama koje će zasigurno poticati i iskustvo provedbe Zakona o volonterstvu u praksi.

Etički kodeks se sastoji od Uvoda, Preambule, Temeljnih načela, Etičkih standarda i Završnih odredbi. Kod izrade temeljnih načela, slijedila su se prvenstveno načela istaknuta Zakonom o volonterstvu, ali se učinio i dodatni napor oko analize međunarodnih dokumenata slične prirode. Tako usuglašena lista temeljnih načela uključuje:

- načelo sudjelovanja u društvenim procesima
- načelo dobrovoljnosti i slobode izbora
- načelo zabrane diskriminacije
- načelo solidarnosti, promocije i zaštite ljudskih prava
- načelo razvoja osobnih potencijala
- načelo interkulturalnog učenja i razmjene
- načelo zaštite okoliša i brige za održivi razvoj

Etički standardi razvijeni su u tri kategorije - (I) za organizatore volontiranja, (II) za volontere i (III) za korisnike volonterskih usluga. Za prvu i drugu skupinu razvijeno je deset komplementarnih standarda, dok su za treću skupinu razvijena četiri standarda.

Odbor je dužan osigurati uvjete kako bi se organizatori volontiranja, volonteri i korisnici njihovih usluga u Republici Hrvatskoj upoznali s ovdje opisanim Etičkim kodeksom. Njegova je obveza i ustanoviti Etičko vijeće, tijelo zaduženo za praćenje provedbe Etičkog kodeksa što je i učinjeno na 7. sjednici Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva, održanoj 11. rujna 2008. godine. Etičko vijeće činile su tri članice Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva.

2. 4. Inicijative za donošenje ili izmjenu propisa kojima se uređuje volonterstvo

Tijekom mandata rada Odbora doneseni su prijedlozi za izmjenu Pravilnika o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama i aktivnostima organizatora volontiranja i Pravilnika o Državnoj nagradi za volontiranje. Izrađen je prijedlog obrazaca i transparentne procedure za dodjelu Državne nagrade za volontiranje. Svi prijedlozi upućeni su Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Ujedno, Odbor je dao prijedlog Ministarstvu vezano za izmjenom odredbi Zakona o radu vezano za upotrebu termina volontiranje za opis stažiranja.

Inicijativa za uspostavljanje mehanizama za izračun ekonomske vrijednosti volonterskog rada

Slijedeći aktualna međunarodna iskustva i inicijative za izračun ekonomske vrijednosti volonterskog rada (ali i mjere Operativnog plana Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva), Odbor je inzistirao na pokretanju sličnih iskustava u Hrvatskoj pa je tako 25. rujna 2008., održan sastanak u Hrvatskom zavodu za statistiku na kojem su sudjelovali predstavnici Ureda za udruge, Ministarstva obitelji branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Odbora. Ispred Hrvatskog zavoda za statistiku bili su prisutni gospođa Mila Butigan, pomoćnica ravnatelja za sektor društvene statistike i gospodin zamjenik direktora Državnog zavoda za statistiku Ivo Šutalo. Tijekom sastanka predstavljena je inicijativa pokrenuta od strane John Hopkins Sveučilišta (SAD) u cilju ekonomskog

izračuna vrijednosti volonterskog rada u okviru istraživanja o radnoj snazi. Ujedno, razgovaralo se o mogućnostima vezanim za uspostavu sustavnog praćenja podataka u cilju mjerenja ekonomske vrijednosti volonterskog rada. Usuglašeno je da je potrebno izraditi listu/popis svih podataka potrebnih/relevantnih za mjerenje neprofitnog sektora općenito uključujući volonterstvo, snimiti sve postojeće administrativne izvore podataka (primjerice HANF-a, FINA) te utvrditi s kojim sve podacima Državni zavod za statistiku trenutno raspolaže, a relevantni su za neprofitni sektor i volonterstvo. Na sastanku je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti predstavilo obrazac Izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja u Republici Hrvatskoj koji će zasigurno dati određene pokazatelje koji se mogu koristiti na početku razvijanja relevantne baze podataka o volonterstvu. Predstavnici Državnog zavoda za statistiku istaknuli su potrebu da baza podataka unutar Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti bude usuglašena sa šifarnikom Državnog zavoda za statistiku. Zaključeno je da je, pored jedinstvene metodologije u cilju učinkovitog praćenja ekonomske vrijednosti volonterstva, potrebna jako dobra suradnja svih aktera.

2.5. Javno djelovanje Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva

2.5.1. Prezentacija Zakona o volonterstvu

U suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Regionalnim volonterskim centrima održano je 6 prezentacija Zakona o volonterstvu u sljedećim gradovima:

MJESTO ODRŽAVANJA PREZENTACIJE	ČLANOVI NACIONALNOG ODBORA UKLJUČENI U PREZENTACIJU
Osijek	Vanja Škorić
Zagreb (dvije prezentacije)	Vanja Škorić i Mladen Ivanović
Rijeka	Gordana Forčić
Crikvenica	Gordana Forčić
Split	Vanja Škorić

2.5.2. Dani udruga, 24. - 25. travnja 2009., Osijek

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva sudjelovao je kao suorganizator Dana udruga održanim od 24. do 25. travnja 2009. godine. U okviru Dana udruga održan je okrugli stol na temu "Promicanje i razvoj volonterstva u odgoju i obrazovanju, kulturi, športu, zdravstvu, socijalnoj skrbi i lokanoj/regionalnoj samoupravi». Okrugli stol je vodila članica Odbora Nikoleta Poljak. Okrugli stol je bio usmjeren na dvije mjere definirane Operativnim planom provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva:

- Razviti sustav vrijednosti za opće dobro kroz sustav odgoja i obrazovanja te upoznati djecu i mlade s vrijednostima volontiranja.
- Poticati i razvijati volonterske programe u institucijama.

Okrugli stol polučio je sljedeće zaključke:

- Neophodno je uključivanje Vlade i nadležnih ministarstava u razvoj i jačanje institucionalnog okvira za volontiranje u javnim ustanovama; potrebno je pojednostaviti administrativne procedure pri rješavanju određenih pitanja.
- Uvrstiti volontiranje kao vrijednost u kurikulum na svim razinama školovanja djece i mladih (od dječjih vrtića do fakulteta) te u obrazovanje odraslih, posebno prosvjetnih i socijalnih radnika, roditelja i dr.
- Odgovornost za odgoj za volontiranje imaju svi - od obitelji, lokalne zajednice do institucija države; u odgoju za volontiranje važno je umrežavati se i stvarati partnerstva.
- Posebno je istaknuta odgovornost medija u promociji pozitivnih vrijednosti volontiranja te važnost edukacije medija.

2.5.3. Okrugli stol "Izazovi u razvoju volonterstva", 30. studenog 2009., Zagreb

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva, uz Ministarstvo obitelji branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ureda za udruge i Hrvatske mreže volonterskih centara, sudjelovao je kao suorganizator, okruglog stola "Izazovi razvoja volonterstva u Hrvatskoj" održanog 30. studenog 2009. godine u Hrvatskom saboru.

Cilj Okruglog stola bio je okupiti predstavnike različitih sektora uključujući predstavnike organizatora volontiranja, lokalne i regionalne samouprave, ministarstava, Vlade, Hrvatskog sabora, akademske zajednice te poslovnog sektora u cilju otvaranja javne rasprave i aktualizacije različitih izazova vezanih za razvoj volonterstva u Republici Hrvatskoj. Sudionike okruglog stola pozdravili su: ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, g. Tomislav Ivić, te potpredsjednik Hrvatskog sabora, g. Ivan Jarnjak, predsjednica Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva te predstojnik Vladinog ureda za udruge. Na okruglom stolu predstavljena su sljedeća tematska područja:

- Uspostavljanje volonterske infrastrukture u RH, Nives Ivelja, Udruga Mi, predstavnica Hrvatske mreže volonterskih centara;
- Zašto i kako vrednovati volontiranje - međunarodna iskustva i praksa - Bojana Ćulum, Sveučilište u Rijeci, članica Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva,
- Doprinos volonterstva ublažavanju nezaposlenosti u vrijeme ekonomske krize, Darko Oračić, rukovoditelj Odjela za analitiku Hrvatskog zavoda za zapošljavanje,
- Uključivanje ekonomske vrijednosti volonterskog rada u izračun BDP-a, Ivan Šutalo, zamjenik ravnatelja Državnog zavoda za statistiku,
- Predstavljanje volonterskog programa u Hrvatskom saboru - Ružica Šimunović, voditeljica Službe za odnose s javnošću Hrvatskog Sabora.

Vodeći se iznesenim kroz uvodna izlaganja, na Okruglom stolu raspravljalo se o glavnim postignućima i aktualnim izazovima razvoja volonterstva, prije svega u pogledu uspostavljanja volonterske infrastrukture, sustavnog usklađivanja propisa koji dijelom obuhvaćaju volonterstvo, jačanja suradnje svih sudionika navedenih u Zakonu i Nacionalnoj strategiji stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, razvijanja sustava vrednovanja volonterskog rada te doprinosa volonterstva u ublažavanju nezaposlenosti u vrijeme ekonomske krize.

2.5.4. Sudjelovanje na međunarodnim skupovima

Na poziv organizatora, Europskog volonterskog centra (CEV – European Volunteer Centre) predsjednica Gordana Forčić predstavila je Nacionalni odbor za razvoj volonterstva iz Hrvatske na međunarodnoj konferenciji pod nazivom "An enabling volunteering infrastructure in Europe: Situation - Trends Outlook" u Malmu u Švedskoj u razdoblju od 15. od 16. listopada 2009. godine. Konferencija je okupila predstavnike/stručnjake različitih organizacija civilnog društva u području infrastrukture za razvoj volonterstva, predstavnike vladinih institucija različitih zemalja Europske unije te predstavnika Europskog parlamenta i Europske komisije. Ujedno, na konferenciji su bili prisutni i predstavnici poslovnog sektora.

Cilj konferencije bio je razmijeniti praksu i iskustva na razini Europske unije usmjerenu na volontersku infrastrukturu. Ključna pitanja o kojima se raspravljalo na konferenciji:

- Što različite zemlje uključuju u volontersku infrastrukturu?
- Koji su ključni elementi volonterske infrastrukture?
- Koja je uloga volonterske infrastrukture u razvoju volonterstva?

- Pozitivne prakse i trendovi razvoja volonterske infrastrukture u različitim zemljama Europske unije
- sličnosti i dodirne točke vezane uz volontersku infrastrukturu koje mogu biti standard na razini Europske unije

Sudjelovanje je uključivalo sljedeće:

- **"Country corners"** - tijekom konferencije bila je pripremljena prezentacija volonterske infrastrukture u Hrvatskoj.

- **Panel diskusija: "Achieving Favourable Conditions for Volunteer Development - Is infrastructure necessary?"**. Tijekom panela predstavljen je razvoj volonterske infrastrukture u Hrvatskoj, važnost volonterske infrastrukture u području razvoja volonterstva, ključni trendovi, postojeća situacija i izazovi koji se nalaze pred nama.
- **Moderiranje/facilitiranje završne panel diskusije organizirane po zemljama**. Zemlje uključene u grupu koje je facilitirala predsjednica Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva bile su: Velika Britanija, Finska, Belgija, Republika Češka, Slovenija, Litva, Austrija. Završne grupne diskusije imale su za cilj definirati zaključke koji mogu biti korišteni kao standard na EU razini u tri osnovna područja: Što uključuje poticajnu volontersku infrastrukturu za razvoj volonterstva?; Koji su to ključni elementi volonterske infrastrukture?; Što su sljedeći koraci koji se trebaju poduzeti na nacionalnoj i EU razini u cilju razvoja poticajne volonterske infrastrukture?

Preporuke za daljnji rad Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva

Aktivnosti Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva potrebno je ponajprije usmjeriti na prioritetne zakonski predviđene obveze Odbora, a vezane su uz:

- I. predlaganje mjera za unaprjeđenje položaja volontera u društvu,
- II. predlaganje propisa o pogodnostima za volontere,
- III. odlučivanje o dodjeli Državne nagrade za volontiranje,
- IV. davanje inicijative za donošenje ili izmjenu propisa kojima se uređuje volonterstvo, te
- V. poduzimanje drugih aktivnosti radi razvoja volonterstva.

Također, rad Odbora treba biti usklađen s definiranim ciljevima i mjerama za razvoj volonterstva u okviru Operativnog plana provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2007. do 2011. godine. Naime, ciljevi Nacionalne strategije na području razvoja volonterstva su:

- Omogućiti jačanje volonterskih centara u Hrvatskoj kao potrebnu infrastrukturu volonterskog rada
- Razviti sustav vrijednosti za opće dobro kroz sustav odgoja i obrazovanja te upoznati djecu i mlade s vrijednostima volontiranja
- Razmotriti mogućnost financiranja programa koji promiču i prakticiraju volontiranje radi jačanja društvenog (socijalnog) kapitala
- Osigurati model institucionalnog priznavanja volonterskog rada kao preduvjeta za dugoročni razvoj kulture volontiranja i ostvarivanja prednosti u korištenju usluga ili kod zapošljavanja
- Osmisliti način prikupljanja podataka o učestalosti i proširenosti volonterskih aktivnosti
- Uključiti ekonomske vrijednosti volonterskog rada u izračun BDP-a
- Poticati i razvijati volonterske programe u institucijama

- Podupirati unaprjeđivanje znanja o volonterstvu putem istraživanja i izobrazbe

U svrhu ispunjavanja gore navedenih ciljeva, Operativni plan provedbe Nacionalne strategije predvidio je nekoliko mjera:

- Izraditi model institucionalnog priznavanja volonterskog rada kao preduvjeta za dugoročni razvoj kulture volontiranja i ostvarivanja prednosti u korištenju usluga ili kod zapošljavanja
- Provesti obvezu prikupljanja podataka o učestalosti i proširenosti volonterskih aktivnosti (kroz provedbu Zakona o volonterstvu i Pravilnika, kojim će se propisati rokovi za dostavljanje godišnjih izvješća i drugih bitnih podataka koja su organizatori volontiranja dužni dostaviti Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti)
- Uključiti ekonomske vrijednosti volonterskog rada u izračun BDP-a
- Izraditi i provesti program volontiranja u institucijama.

U ostvarivanju gore navedenih ciljeva i mjera, Nacionalni odbor za razvoj volonterstva uz potporu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, treba neposredno surađivati s Uredom za udruge, Savjetom za razvoj civilnog društva, Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva i drugim državnim tijelima, središnjim tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnog društva.

Temeljem iskustava u radu prvog mandata Odbora, moguće je formulirati nekoliko preporuka za unaprjeđenje rada Odbora u predstojećem razdoblju:

- Radi što boljeg upoznavanja članova/ice Odbora s izazovima u radu volontera, preporuča se povremeno održavanje sjednica u udrugama iz raznih područja djelovanja;
- Sudjelovanje članova/ice Odbora u radu Dana udruga 2010. (inače predviđenih za 13.-15. svibnja 2010. u Zadru). U sklopu Dana udruga se može organizirati posebna rasprava ili okrugli stol na teme vezane uz razvoj volonterstva;
- Održavanje zajedničke sjednice/sastanka sa Savjetom za razvoj civilnog društva;
- Uključivanje Odbora u potporu konkretnim volonterskim akcijama u suradnji s mrežom volonterskih centara;
- Pozivati predstavnike sveučilišta na sjednice Odbora kako bi nas redovito informirali o napretku u izvršavanju mjera vezanih uz institucionalno priznavanje volonterskog rada
- Aktivnije se u uključiti u promociju Državne nagrade za volontiranje i osigurati da se u javnosti nagrada jasno prepoznaje i ne miješa sa sličnim inicijativama (npr. nagrade Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, Volonterski Oskar volonterskog centra, itd.)
- Priprema aktivnosti za obilježavanje Europske godine volontiranja - 2011. Odbor treba biti katalizator brojnih aktivnosti na ovome području tijekom 2011.
- Uspostaviti suradnju s Delegacijom Europske unije u RH i organizirati jednu raspravu u EU info centru na temu razmjene iskustava u promicanju razvoja volonterstva u državama članicama EU i RH
- Intenzivirati lobiranje različitih ministarstava od strane članova Odbora u cilju razvoja programa financiranja projekata udruga/ustanova i drugih potencijalnih organizatora volontiranja da u okviru svojih natječaja kao jedan od prioriteta financiranja uvrste i uključivanje volontera i volonterske aktivnosti u programe/projekte.
- Uvrstiti u plan djelovanja Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva za 2010. godinu izradu preporuka o načinu izrade modela vrednovanja volonterstva za obrazovni i poslovni sektor.
- U cilju što bolje pripreme obilježavanja 2011. godine Europske godine volontiranja i promocije aktivnog građanstva pokrenuti inicijativu za izradu Nacionalnog plana razvoja volonterstva u Republici Hrvatskoj. Proces izrade Nacionalnog plana temeljio bi se na rezultatima provedbe mjera za razvoj volonterstva definiranim Operativnim planom provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2007. do 2011. godine te na načelima participativnog sudjelovanja različitih dionika lokalne, regionalne i nacionalne razine.